

Ob zlatem jubileju odlične Slovenke

Jutri, 21. junija, bo praznovala svoj zlati jubilej spoštovana predsednica Slovenske ženske zveze v Ameriki, gospa Marie Prislant. Mnogi občudujemo že dolgo vrsto let narodno delo te blage žene, katere duša in srce je vpleteno v samih najlepših čustvih in mislih za povzdigo Slovenk v tej novi domovini.

gospa Marie Prislant

Ime Marie Prislant je znano po vsej Ameriki, kjerkoli bivajo Slovenci, ki se udeležujejo v društvenem življenju. Že v mladostnih letih je gospa Prislant pogumno in razumno nastopala pred publiko ter vselej bila nemahljiva v nazorih vzorne katoličanke in narodnjakinje. Čar njene osebnosti je vselej privabil iskrene prijatelje in častilce, ki so visoko cenili njene mnogobrojne zmožnosti.

Bilo je leta 1926, ko se je na njeno pobudo ustanovila prva in sedaj največja ženska organizacija Slovenska ženska zveza v Ameriki. V 14 letih obstoja te plemenite organizacije se je krog povečal na enajst tisoč članic. Lep napredek je jasen dokaz, da mora prevladovati med njimi najgloblje splošno občinstvo s tem priznava, da nam je ljub njen prijazen in prikljupljiv značaj, njena neustrašiva volja v blagor naroda ter pogum in zdrav razum, kar skupno odseva v lepem ugledu organizacije.

Gospa Prislant (dekliško ime Černe) je bila rojena v prelepi zeleni Savinjski dolini v trgu Rečica, kar jo napravi pristno štajerko. V Ameriki se nahaja skoraj 35 let. In lahko rečemo, da so ravno nadarjeni in marljivi priseljenci kot je gospa Prislant, doprinesli veliko dobrega k splošnemu blagostanju Amerike.

K zlatem jubileju Vam pošiljamo najlepše pozdrave od tisoč in tisoč prijateljev in prijateljic, katere povijamo v duhteč šopek rožmarina in nageljnov, katerih vonj naj Vam slajša vsa bodoča leta in naša iskrena želja je: da bi jih bilo še mnogo zdravih in veselih. Živela naša gospa Prislant!

Slovenska ženska zveza v Ameriki je hotela na poseben način izkazati ljubezen do nje in je vpeljala Zlato kampanjo za nove članice, v kateri je že pristopilo 818 novih članic. Voditeljica kampanje je urednica Albina Novak, ki deluje z vrlim zanimanjem za lep uspeh pomembnega vezila.

Dva milijona fantov in deklet bo dobilo vojaško vežbo, če se izpelje Rooseveltov načrt

Washington. — Rooseveltov bi bila tako dostopna raznim načrt, da se vsako leto izvežba "izmom." Kakor računajo, je vsa ameriška mladina v vojaški, industrijski in tehnični veži, ki perzadel do 2,000,000 fantov in deklet v starosti od 19 do 21 leta. S tem bi se nadaljevalo toliko časa, "da bi prišel svet k pameti." Podrobnosti načrta še niso izdelane in tudi še ni gotovo, če bo kongres to sprejel ali ne. Kolikor je znano predsedniškovo mnenje, bi trajala doba treninga eno leto, z nekaj plače ali nič, toda drugače z vso preskrbo za to dobo.

Roosevelt je mnenja, da bi taka obvezna vežba naučila ameriško mladino discipline, da ne

Delavski voditelji obtoženi

Okrajna porota je včeraj spoznala krivim dva odlična delavskega voditelja in znanega gangsterja, da so izsiljevali denar, polagali bombe in izvrševali raketništvo v delavskih unijah. Obtoženi so Albert Ruddy, ki je že 25 let predsednik okrajnega končila karpenterjev, Vincent Dylinski in Harry Barrington, ki je bil agent za karpentersko unijo št. 1108. Obtoženi so, da so izsiljevali od stavbenikov denar pod grožnjo, da bodo sicer vpriporili stavke. Nek stavbenik je moral plačati \$50 od vsake hiše, ki je veljala \$7000 ali manj, za druge nad to ceno pa \$100. Kot priča je bil Barrington, eden izmed obtoženih, ki sedi že v ječi od leta 1937 radi izsiljevanja. Takrat so mu vplivni delavski voditelji in politikarji obljubili, da ga bodo kmalu osvobodili. In ker niso storili nič zanj, je začel govoriti.

Pogreb Mary Roitz

Pogreb Mrs. Mary Roitz, ki je umrla v sredo jutraj, se bo vršil v soboto zjutraj ob 8:30 iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62nd St. Pogrebni obredi se bodo vršili v cerkvi Brezmadež. Spočetja na Superior Ave. in 41. cesti in potem na pokopališču Kalvarija.

Hčerka je!

Mr. August Lapuh kaj ponošno hodi okrog te dni, ker mu je teta štokljia prinesla zalo hčerko prvorojenka. Mati in dete se dobro počutita. Mladi ata je sin Vincent Lapuhove družine iz 15602 Holmes Ave., mamica je pa hčerka John Prostorjeve družine, poznane zlatarske firme v Collinwoodu. Klanjamo se!

Zadušnica

Danes ob osmih se je brala v cerkvi sv. Vida peta sv. maša z libero za pok. Louis Strnadom ob priliki 6. obletnice njegove smrti.

NAJNOVEJŠE VESTI

GENEVA, Švica, 20. junija. — Sem so dospela poročila, da gredo francoske čete iz Afrike v spremstvu angleških in francoskih bojnih ladij na pomoč armadi v južni Franciji, da ustavijo Nemce.

MADRID, 20. junija. — Iz Francije prihajajo vesti, da se bo francoska vlada preselila v Algir, Afrika, če bodo nemški mirovni pogoji pretežki.

BORDEAUX, Francija, 20. junija. — Tukaj so se začele nenkrat širiti govorice, da so nemški mirovni pogoji pretežki in da je predsednik Francije Lebrun s svojim kabinetom že zapustil Francijo, ali da v kratkem odpotuje v Afriko, kjer bo vlada nadalje bojevala vojno z Nemčijo in Italijo. — Danes popoldne in proti večeru so Nemci dvakrat bombardirali to mesto, pri čemer je bilo več oseb ubitih in mnogo ranjenih. Mesto je natrpano z begunci in je proglašeno nezavarovano, torej bi ga Nemci ne smeli napadati.

LONDON, 20. junija. — Več edinic francoske armade je dospelo na Angleško, kjer jih je narod z veseljem sprejel. — Danes so nemški bombniki zopet bombardirali angleško obal od juga pa vse do Skotske. Napad je trajal pet ur, toda človeških žrtev ni bilo. Angleški letalci so napad vrnil, ko so z bombami napadli nemška industrijska mesta, vključno Bremen, Hamburg, Frankfurt, Essen, Castrop, Sterkrade in Hanover. V Bremen so vrgli 250 bomb v teku 10 minut.

COLUMBUS, O., 19. junija. — Poslanska zbornica je danes odglasovala, da se republika odzove na državna glasovanja loči od zveze. Ker je senat to že prej sprejel, bo predlog postava, kakor hitro jo podpiše governor. Poslanska zbornica je tudi odobrila predlog, da se zviša pokojnina od \$30 na \$40 na mesec. Predlog mora odobriti še senat.

Zadušnica

V četrtek ob osmih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojnim Johnom Boldan v spomin 5. obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so prijavljeni.

Čudno je bilo, kako so mirovali nemški letalci. Pristanišče, kjer so se vkrcavali angleški vojaki za prevoz v Anglijo, ni bilo niti enkrat bombardirano, dasi ravno so leteli enkrat trije nemški bombniki visoko pod oblaki. To je bilo vse drugače kot pri umiku iz Belgije, ko so se morali vkrcavati angleški vojaki ob toči bomb iz nemških letal.

Diplomati vidijo prelom med Rusijo in Nemčijo

Bucharest, Rumunska. — Diplomati v tem mestu prerokujejo, da dogodki zadnjih par dni kot bi bilo že vse na tleh, in stopil naprej Stalin s svojo nedotaknjeno močjo in bi pri mirovni konferenci diktiral pogoje, kot bi jih sam hotel. To je računljal Stalin, ko je lanskega avgusta podpisal pogodbo z Hitlerjem, in da je že začel ubirati strune, ki bodo počasi pretrgale zvezo Moskve z Berlinom.

Hitlerjev blitzkrieg po Evropi je vse preveč nagel, da bi prijal ruskemu diktatorju. Stalin je upal, da bo trajala Hitlerjeva vojna dlje časa, mogoče šest do osem let. Ob koncu tako dolge vojne bi bili obe stranki, kakor tudi večina vsa Evropa tako izčrpana, da bi bila predana na milost ali nemilost ruskim komunistom.

Stalin je menda računal, da bo

Zastopniki Francije na potu k pogajanjem

Zed. države svariijo Rim in Berlin

Washington, 19. jun. — Zed. države so izročile Nemčiji in Italiji odločno svarilo, naj držita roke proč od francoskih, angleških in holandskih posestev ob ameriškem obrežju. V tej uradni izjavi je predlog ameriškega kongresa, ki je sprejet v Monroevo doktrino, da se bodo Zed. države uprle vsaki spremembi inozemskih posestev ali otokov, ki se nahajajo v sferi ameriškega obrežja.

To pomeni, da bodo Zed. države branile angleška, francoska in nizozemska posestva na vzhodni ameriški obali, če bi se jih hotela polastiti Hitler in Mussolini, ker bi s tem prišla približno Zed. držav in bi bila njih varnost ogrožena.

Obenem so Zed. države sklicale k nujnemu posvetovanju vseh 20 ameriških republik, da se pogovore glede nove situacije v Evropi. Trinajst republik je že ugodno odgovorilo, od drugih se pričakuje odgovora v kratkem.

Nemci niso ovirali Angležev pri umiku iz Francije

Bordeaux. — Vse, kar je še ostalo od angleških čet v Franciji, je bilo ukazano domov v Anglijo. Od vseh strant so hoteli angleški vojaki proti pristanišču, kjer so jih čakale ladje. Ob cesti so pa stali francoski polki in civilisti in mrko gledali na odhajajoče zaveznike. Ni bilo slišati običajnih pozdravov od strani francoskega prebivalstva. Francozi sicer niso čutili mržnje v srcu proti odhajajočim Angležem. Vedeli so, da ni drugače, ker je vsega konec.

Pokojni Anton Strnad

Kot smo že včeraj poročali je umrl Anton Strnad, star 48 let, doma iz vasi Cesta pri Dobrem polju, odkoder je prišel v Cleveland pred 27 leti. Ves čas je bil zaposlen pri American Steel & Wire Co. Tukaj zapuša žalujočo soprogo Johano, roj. Štrekal, dve hčeri: Frances in Lillian, dva sina: Josipa in Norbeta, pastorko: Jean, Alice, Mary in Matthew Oberstar, brata Louisa, v stari domovini pa mater, tri brate, dve sestri in več sorodnikov. Bil je član društva Lipa št. 129 SNPJ. Pogreb se bo vršil v soboto dopoldne ob 11:30 v cerkev sv. Vida in na pokopališču Kalvarijo iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek, 6016 St. Clair Ave. Naj počiva v miru, preostali pa naše iskreno sožalje.

Zed. države svariijo Rim in Berlin

Dejstvo, da se je Hitler vgne-

Anglija bo najbrže prevzela vsa francoska naročila tukaj

Washington, D. C. — Ameriška industrija je že v strahu, kaj se bo zgodilo z naročili, ki jih je dala Francija, ki se je zdaj podala Nemčiji. Naročila so že v delu in če bi ne bilo nikogar, ki bi za izdelke plačal, bi bila ameriška industrija zelo prizadeta. Toda govori se že, da bo vsa ta naročila prevzela Anglija, ki bo zdaj, ko je odločena, da se bori naprej, potrebovala in kupila vse, kar bo mogla dobiti v Ameriki.

Francoska vlada je še zadnjo soboto naročila 120 bombnikov. Naročenih ima tudi 10,000 trakov, ki bodo veljali \$20,000,000. Ne ve se še, če bo Anglija plačala za ta naročila s francoskim denarjem, ki ga ima Francija tukaj za več kot en bilijon dolarjev in katerega je že predsednik Roosevelt proglasil za zamrzjenega, to je, da ga Hitler ne more dobiti, tudi če vzame vse drugo premoženje in posestva Francije. Francija je imela ba-je tukaj vse svoje zlato spravljeno. Če bo Anglija še vzdržala kaj časa, bo nakupovala odslej v Zed. državah še več, kot sta doslej Francija in Anglija skupaj.

TURŠKA SE ZDAJ OBRAČA K RUSIJI

Istanbul, 19. jun. — Turčija smatra, da je njena pogodba z Anglijo in Francijo razveljavljena in da se bo zdaj naslonila na Rusijo. To bo precej vplivalo na položaj v Sredozemlju, kjer imata Anglija in Francija zbradve hčeri: Frances in Lillian, dva sina: Josipa in Norbeta, pastorko: Jean, Alice, Mary in Matthew Oberstar, brata Louisa, v stari domovini pa mater, tri brate, dve sestri in več sorodnikov. Bil je član društva Lipa št. 129 SNPJ. Pogreb se bo vršil v soboto dopoldne ob 11:30 v cerkev sv. Vida in na pokopališču Kalvarijo iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek, 6016 St. Clair Ave. Naj počiva v miru, preostali pa naše iskreno sožalje.

MOSKVA JE V STRAHU RADI NEMŠKIH ZMAG

Stockholm, Švedska. — Vide- ti je, da stopa Hitler natančno po svojih načrtih in da uspeva na vsej fronti. Zdaj, ko je padla Francija, se je polastil strah tudi Moskve, ki se je spomnila, da je imel Hitler v načrtu poraz Francije, predno se obrne "kam drugam." In ta "kam drugam" je Rusija. Stalin ni nikdar pričakoval, da se bodo stvari tako zasukale in da bo Hitler zavojeval vsa Evropa.

Zato je Rusija naglo poslala armado v Latvijo, Estonijo in Litvo, kjer je ruska armada zavinca.

Od Francije se bo zahtevalo, da izroči Nemčiji in Italiji vse zlato, vse kredite Nemčiji sovražnih držav in da se pridruži blokadi proti Angliji.

Bordeaux, Francija, 19. jun. — Francoski plenipotenti (zastopniki, ki imajo polno moč govoriti v imenu svoje vlade) se bodo sestali z nemškimi zastopniki neke v severni Franciji, da bodo sprejeli Hitlerjeve pogoje za premirje. Uradno še ni naznanjeno, kje se bo vršil sestanek, najbrže v Parizu ali kje tam blizu. Tudi še ni znano ob tem času, če se bo udeležil mirovnih pogajanj sam Hitler ali ne.

Iz Rima se poroča v dnevniku Popolo Di Roma o pogojih, ki jih bosta stavila Hitler in Mussolini na Francijo. Ti pogoji sicer še niso bili dani v javnost, toda ta časopis piše, kot bi bil o tem dobro poučen.

LJUDEM JE UKAZANO, NAJ ČAKAJO NEMCE

Razstresena francoska armada se še vedno upira Nemcem, dasiravno se še vedno umikuje proti jugu pred neprestanim napadom Nemcev, ki ji ne da prilike, da bi se ustavila v bojni fronti. Minister notranjih zadev je razglasil, da so vsa francoska mesta z 20,000 prebivalci ali več brez obrambe, da se jih tako zavaruje pred nemškim bombardiranjem. Dalje je ukazala vlada narodu, naj ne beži iz svojih domov, ampak naj poča-

ka Nemce kjer je, ker begunci povzročajo še več zmešnjave, da se armada ne more premikati. Nemci imajo v oblasti vso francosko obal od Belgije pa do Cherbourga. Zavzeli so tudi Tours, kamor je bila pribežala francoska vlada iz Pariza in Blois. Nemci so že prekoračili reko Loire, kjer je bila zadnja francoska obrambena črta.

V Alzaciji, v Maginot liniji se še drže francoske čete, ki so polnoma odrezane od ostale armade.

John Lewis pere Hooverja

Philadelphia. — John L. Lewis, predsednik CIO, se je izjavil, da ni imel Herbert Hoover, bivši predsednik Zed. držav nič opravka z depresijo leta 1929. Obenem je pa Lewis obdolžil predsednika Roosevelta, da je on napravil depresijo za kroničen fakt v ameriškem življenju. "Niti sedaj nima Rooseveltova administracija nobenih nasvetov proti narodni brezposelnosti, razen mogoče vmešavanje v evropsko vojno, kar bi Roosevelt razrešilo odgovornosti za domače probleme," je rekel delavski vodja.

Na počitnice

Mr. Filip Rastresen, 5902 Bonna Ave. se je podal na parteden- ske počitnice na prijazno Gram-jevo farmo v Geneva, O.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

 6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

 U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 145 Thurs., June 20, 1940

Gibraltar zdaj na vrsti

Stari Grki so si pripovedovali, da je šel junak Herkul in s svojima močnima rokama prekal ogromno goro, ki je zapirala izhod iz Sredozemskega morja v Atlantik in tako odprl pot grškim ladjam na široko morje. Tako je baje nastal prehod pri Gibraltarju.

Danes se pripravljajo trije evropski diktatorji, da odprejo to morsko ožino, to je, da vzamejo Angležem gibraltarsko trdnjavo, ki brani izhod iz Sredozemlja na Atlantik. Morda se bodo vrgli na Gibraltar še prej kot na Anglijo samo. Dokler ni ta 13 milj široka morska ožina prosta angleške kontrole, ne more igrati italijanska mornarica nobene vloge pri napadu na Anglijo, ker ne more iz Sredozemlja. Zato delajo načrt španski general Franco, Hitler in Mussolini, da to trdnjavo iztrgajo Angležem iz rok.

Priliko za to imajo lepšo, kot jo je imel poglavar Marrov Tarik pred 1000 leti, ki je prišel iz Afrike in zasedel to pečino. Odtod še danes ime: Gebeltarik, kar pomeni Tarikova trdnjava.

Gibraltar je ogromna pečina, ki se dviga 1400 čevljev nad morjem na dve milj in pol širokem polotoku na južnem delu Španije. V vznožju te pečine je nekaj ravnine in pa pristanišče. V hribu so pa v živo skalo vsekane trdnjave, kjer je nameščen top pri topu.

V časih, ko so plule po morju lesene ladje se je smatralo Gibraltar kot nezavzet. Mogočni trdnjaviški topovi varjejo bojne ladje v pristanišču in te zopet obvladujejo ves promet skozi to ožino.

Danes trdnjava ni več tako nepremagljiva, ko polete lahko nad njo bombniki in jo zdrobijo. Daljnosežni topovi, postavljeni za španskimi griči tudi lahko nasujejo krogel v trdnjavo in v pristanišče spodaj. Od severne strani, to je od španske celine, trdnjavo celo lahko naskoči pehota.

Anglija je zavzela trdnjavo leta 1704 s pomočjo Holandcev, ko se je vršila španska nasledstvena vojna. Od tega časa je bila trdnjava vedno v njih posesti. Dokler niso brnela po zraku bojna letala in dokler je bila Španija slaba, je bil Gibraltar varen. Danes je pa vse drugačna slika. Španski diktator Franco, ki si je še pred dvema mesecema izposojal denar od Anglije in Francije, da pozida razbito deželo, se je očitno pridružil Hitlerju in Mussoliniju, da dobi svoj delež plena v Evropi. Zato je poslal čete v mednarodni Tangiers, ki leži preko ožine na afriški strani, odkoder lahko strelja s topovi v Gibraltar. Zdej je Francu potreba samo še, da povabi Hitlerja in Mussolinija, naj mu pošljeta na pomoč vojaštvo, da tudi po suhem napadejo trdnjavo.

Hitler bi lahko zahteval od Francije, da mu dovoli prehod svojih čet preko Francije v Španijo. Isto bi lahko zahteval za italijansko armado. Tako bi se lahko poslalo močno armado na Gibraltar preko Španije, ki se je nekoč branil tri leta in pol pred oblegajočo armado.

Sicer bi bil direkten napad zelo drag za napadalca. Toda s topovi in letali bi se lahko neprestano obstreljavalo trdnjavo in jo končno prisililo k predaji. Sicer bi tudi trdnjaviški topovi ne molčali in bi bruhal krogel v Tangiers v Afriko in v španske hribe na sever. Usodo trdnjave bi pa najbrže odločila letala, katerih Anglija nima dovolj, da bi se zadostno branila.

V slučaju padca Gibraltarja bi ga dobila Španija, ki bo v slučaju Hitlerjeve zmage v Evropi podložnica Nemčije, kot bo tudi Italija.

Trenutno ima Gibraltar nalogo, da zabrani Italiji dobiti življenske in druge potrebščine po morju.

Nemčija se bo maščevala

Kadar bo Francija pristala na pogoje, ki jih bo diktiral Hitler (Mussolini bo samo kimal zraven), bodo ti pogoji odsev versajske pogodbe pred 21 leti. Nemčija bo zahtevala od Francije, kar ji je ta vzela leta 1919. Poleg ozemlja, ki ga je Francija vzela Nemčiji ob meji, bo zahteval Hitler nazaj vse kolonije, tako v Afriki kot na Daljnem Vzhodu.

Zavezniki so zahtevali od Nemčije, da se razoroži, da ne sme imeti več kot 100.000 mož v armadi in armada ne sme imeti tankov, bojnih letal, protizračnih topov in ne topov večjih kot 4 palcev kalibra. Nemčija je morala izročiti svojo bojno mornarico in ni smela graditi bojnih ladij nad 10.000 tonazne.

Z gotovostjo se lahko pričakuje, da bo zdaj Nemčija zahtevala od Francije, da se razoroži, da razdre Maginot linijo in da bo imela Nemčija svojo armado na francoskih obmojnih krajih dolgo vrsto let. Poleg tega bo pa Nemčija prepovedala Franciji gradnjo bojnih ladij.

Zavezniki so izsilili leta 1918 od Nemčije priznanje, da je začela svetovno vojno, radi česar so ji naložili globo 132 milijonov zlatih mark. Denarja sicer zavezniki niso dobili, ker ga Nemčija ni imela. Gotovo bo pa Hitler zdaj zahteval toliko, kolikor bo upal dobiti.

Vse, kar bo zdaj Nemčija zahtevala od zaveznikov, so jo ti sami naučili z versajsko pogodbo. Poleg tega bo imel pa Hitler še svoje muhe in bo zahteval še kaj več, kot so takrat zavezniki od Nemčije.

Italija bo gotovo dobila svoj delež za teh par dni vojne. Toda to bo drago plačala, ker bo odslej vazalka Nemčije, ki ji bo ta plen in tudi njeno sedanjo posest pustila samo tako dolgo, dokler se ji bo ljubilo.

BESEDA IZ NARODA

Razno iz Girarda

Bojna vihra, katere razsaja že skoro preko vse Evrope, se že tudi jako histerično oprijemlje naše nove domovine. Vsi neka-ko napetih živcev zasledujemo potek te krvoločne igre današnjih diktatorjev.

Naša naselbina je jako prizadeta radi te vojne in prvokrat po 20 letih, da se pozna kriza v naši tovarni, The Ohio Leather Co. V tej tovarni smo zaposleni večinoma vsi Slovenci iz naše naselbine in ker vsled vojne tovarna ne more izvažati svojih produktov v Evropo, smo jako prizadeti že od januarja meseca. Tovarna sedaj obratuje po tri štiri dni na teden. Tako se z delom ne morem nič kaj prida pohvaliti.

Poračati pa moram veselo novico, da se je naša naselbina pomnožila za tri mlade člane, ki so prišli iz naše stare domovine — iz prelepe, zelene Dolenjske. Prispeli so k svojim staršem, Mr. in Mrs. Rudy Opalk in sicer s posredovanjem tvrdke g. August Kollander. Naselbina je prav pristočno pozdravila te nove priseljence, ki so: 20 letna gospodična Christina in pa njena 15 in 10 letna brata Rudolf in Albert. Vsi so tako čvrsti in zdravi kot pomladanska roža.

Ko sta mi Mr. in Mrs. Opalk predstavila svojo zalo hčerko, sta me tudi naprosila, da naj se jaz v njiju imenu zahvalim gospodu Kollandru za ves njegov trud, ko se je toliko pomujal, da so bili otroci toliko srečni, da so dobili prostor na zadnjem parniku, ki je odplul iz Geneve 2. junija. To je bil zadnji parnik Manhattan linije, ki je še plul preko morja. Oba sta mi rekla, da sta bila že popolnoma obupala, a g. Kollander ni odnehal tako dolgo, da jih je v teh nevarnih časih dobil iz stare domovine, nad katero baš v sedanjih časih krvoločna stegujeta svoje okrvavljene roke, da bi nam uničila našo prelepo Slovenijo.

Vsi so rekli, da ne bodo nikdar pozabili g. Kollandra za tako veliko pomoč in za vse kar jim je on dobrega storil v tem času in jim omogočil, da se sedaj vse se s svojimi starši v mirnem zavetju. Zato vsi prav z veseljem priporočajo g. Kollandra in njegovo potniško pisarno rojaku, da se v vseh ozirih, kar spada v njegovo področje, z upanjem obrne na njega, ker on vam bo ugodil, če je le mogoče.

Prav lepo se zahvaljujeta g. Ignac Hudetu pri Glas Naroda, ki je prvi pozdravil Mr. Rudolf Opalka in njegovo soprogo, ko sta prišla v New York po svojo družinico. Ravno tako lepa hvala

la g. Sakserju in posebno pa še g. Anthony Svetu, kateri je imel precej posla predno je vse uredil na pomolu ob prihodu ladje ter nam tako omogočil, da sva mogla svoje tako težko pričakovane otroke, po dolgih letih, zopet čim prej objeti. Kaj sva tedaj občutila, to vesta samo najni duši in srca.

Torej naj bo še enkrat najlepša zahvala g. Kollandru in vsemu osebju pri Glas Naroda. Vas prav pristočno pozdravlja družina Opalk.

Končno naj pa še omenim, da smo imeli krasen radio program iz Jugoslavije in sicer v četrtek večer, katerega oddaja postaja Beograd vsak večer ob 9. uri. Oznanjevalec je naznanil, da sta na programu tudi dve pesmi na ploščah, katere je zapel naš nepozabni slavček-baritonist, gospod A. Šubelj. V resnici smo bili veseli, da se domovina spominja nas z njegovimi lepimi pesmimi. Zapel je "Boj moja, boj moja..." in pa "Nebeška ženitev." Obe pesmi sta bili tako lepo zapeti kot jih zna le on. Upamo, da se nas bo domovina še večkrat spomnila z njegovimi pesmimi. Pozdrav,

John Dolčič.

Iz Collinwooda

Staro in mlado se veseli pomladi in poletja, da pohitimo ven v prosto naravo, kjer se lahko zastonj navžijemo svežega in čistega zraku. Raznovrstne organizacije prirejajo piknike in izlete, zato tudi mi Fisher Body delavci nismo pri ta zadnjih.

Naš piknik se bo vršil to soboto 22. junija 1940, na Pintarjevih farmah na E. 260th St. med Lake Shore Blvd. in St. Clair Ave. Piknik se bo začel zjutraj in bo trajal do poznega večera.

Na pikniku bo darovana električna kuhinjska peč, vredna \$215.00. Dva bicikla, enega za dečka in drugega za deklico. Bicikla sta vredna vsak po \$35.00 in sta opremljena z lučjo in "hornom." Res krasno darilo.

Na programu imamo tudi žigometno igro (Baseball), raznovrstne tekme za mlade in stare, ples, serviralno se bo pijačo in tudi za lačne želodce bo pripravljeno. Mali otroci bodo dobili zastonj Cracker Jack.

Imeli bomo tudi prosto transportacijo. Bus bo ustavljen prvič ob 11:30, drugič 12:00 in tretjič ob 1:00 uri pred "Union Office" 5 Points. Slov. del. domom in pri Nottingham šoli.

Kdor se hoče peljati z busom prosim sporočajte na "Union Office" najkasneje do četrtega (danes). V slučaju, da delate tudi v soboto, bo bus pobiral na-

zadnje ob 5:00 uri popoldne.

Kdor še ni oddal listkov ki jih je dobil po pošti, se vas prosi, da jih oddaste v "Union office" ali na pikniku.

Ed. Morgan, predsednik veselice odbora.

Na božjo pot

Newburgh-Clev., O. — Več oseb me je že vprašalo kako in kaj bo radi božjega pota v Carey, Ohio 15. avgusta. Povem vam, da sem dobila velik bus, da bo vožnja res udobna. Dobila sem enega najboljših busov, kar se ji sploh more dobiti.

Vožnja za tja in nazaj stane \$2.70. Torej, kdor misli iti na to božjo pot, ta naj nikar ne čaka do zadnjega, ampak naj se takoj priglasi pri podpisani.

Mary Novak, 3623 E. 82nd St.

ST. CLAIR RIFLE CLUB

Že precej časa je minilo odkar sem zadnjič poročal kako naši člani pridno delajo in kako se zabavajo. Eni kosijo, drugi grabijo in pokošeno travo nosijo na kupe, tretji sede v senci, četrti balinajo itd.

Največ zabave pa je pri košnji trave, kajti kolikor članov je, toliko načinov brušenja kose je videti. Božih pravi, tako je prav; Kopal pa zopet pravi, da ni tako prav; pa se oglasi Papesch, ki pa pravi, da zna samo on pravilno nabrusiti koso. Pa se oglasi Tone Urankar, potem ko je koso dobro ogledal, pa pravi, da je kosa dobra, samo če jo Krašovec rabi, jo mora nabrusiti po kraško, če jo Ribničan rabi, naj jo nabrusi po ribniško. Dolenec naj jo nabrusi po dolenjsko, šele tedaj bo kosa rada rezala, drugače pa ne.

To modro razsodbo vsi pripoznavajo, končno so mu člani priporočali, da naj gre v klubovo "štacuno" in naj si kupi primeren darilo. Po tej razpravi se je zopet nadaljevalo z delom in zabavo. Če hočete imeti dosti zabave in smeha, pridite na klubovo farmo prihodnjo nedeljo in imeli boste vsega dovolj.

Na zadnjih dveh strelskih vajah so člani streljali takole: 26. maja.

J. Novak	22
Buchar	22
Kaučnik	19
Kosec	18
Kromer	21
Spenko	20
A. Urankar	20
Baraga	20
Debeljak	21
Papesch	20
Dolenc	20
Zagorec	15
Pavli	15
Mrs. Novak	11
Podpadeč	18
Jelarčič	10
Cergol	10

9. junija.

Bozich	16
Kromer	21
Buch	20
Papesch	18
Pirnat	19
Mrs. Bouher	23
Bouher	24
Moses	22
M. Urankar	18
Dolenc	19
Peterka	16
Ferkol	21
Spenko	22
Podpadeč	22
Antonin	20
Gerl	17
J. Novak	23
Vrbanič	18
A. Novak	24
Zagorec	19
R. Jeleršič	13
A. Jeleršič	17
A. Urankar	23
Kosec	19
Kokal	16
Sluga	9
Kapel	9
Mrs. Beassler	24
Beassler	24

Tajnik.

Z letalom ušel smrti

Francoski listi so polni neverjetnih, toda resničnih prigod, ki jih doživljajo posamezniki v tej čudni vojni, ki je postavila na glavo dosedaj veljavna načela in pravila vojaške taktike in strategije.

Francoski lovec tipa "Devoitine," ki je v boju z nasprotnikom iztrošil vse svoje gorivo, se je moral spustiti na zemljo. Pilotu je bil kraj popolnoma neznan in ni vedel niti tega, da-li je pristal za lastno ali za sovražno bojno črto. Ne daleč od kraja pristanika je letalec zagledal velikanski kozolet ter je s poslednjimi kapljami bencina privlekel letalo v zavetje. Pokril ga je kolikor mogoče s slamo in s senom, nato pa je odšel v bližnjo vas, da bi poizvedel, kje je in da-li je rešitev letala možna.

V bližnji vasi, kamor se je približal z vso opreznostjo, je našel še nekoliko prebivalcev, ki pa so mu nujno svetovali, naj se skrije, ker so skozi vas pred kratkim dirjale motorizirane čete sovražnika. Letalec je pobral na tleh ležečo angleško puško in raztreseno municijo, ter odšel v smeri, kamor so se oddaljili sovražniki. Vsa pot je bila posejana z ostanki, ki označujejo pot umikajočih se vojske. K sreči je odkril v nekem skednju star avto tipa "Citroen," ki pa je bil neuporaben. Po podrobnejšem preiskovanju se je izkazalo, da je okvara samo malenkostna in letalec kot iz vrsten mehanik je kaj kmalu popravil vozilo. V skednju je našel tudi posodo bencina, nakar se je takoj opravił s popravilnim vozilom v smeri, ki so mu jo kazali sledovi umikajočih se angleških čet.

Po polurni brzi vožnji je zagledal v daljavi, da je cesta za sedena in zagrajena. Izstopil je in se po trebuhu plazil v bližino pregrade. Ko je čul znane francoske glasove, je poklical vojaške. Prišli so in ga zgrabili. Strogo so ga zasliševali, nato pa so ga odvedli pred častnika. Ta je ugotovil, da ne gre za sovražnega padalca, marveč za francoskega letalca in je storil vse potrebno, da se reši dragoceno letalo. Takoj je dal na razpolago tovorni avto z dovoljno količino bencina, dodal letalcu nekoliko vojakom v pomoč in z navodlom, naj moža takoj ubijejo, ako bi se vključ vsemu izkazalo, da je padalec. Treba je bilo rešiti letalo še pred dnevnim svitom, kajti kasneje bi ga sovražnik gotovo odkril.

V naglem diru je odprava odbrzela na lice mesta, našla letalo nepoškodovano, ga preskrbela z gorivom ter se vrnila. Vse to se je vršilo z največjo opreznostjo in kolikor se je le dalo tiho in brez nepotrebnega šuma. Toda sovražnik je bil v bližini in je

čul šum motorja. Komaj je letalec sedel v letalo in spustil motor so začeli pokati strelji. Četa neprijateljev je bila k sreči še toliko daleč, da nje strelji niso zadevali. Bližala pa se je vsako sekundo bolj in bolj, toda letalec se je vseeno posrečilo, da je spravil letalo v tek, se dvignil v zrak in ušel sovražnikom.

IZ DOMOVINE

—Nov most čez Bolsko. Te dni je bil izročen prometu — po oblastv. komisiji celjskega okrajnega glavarstva in okrajnega cestnega odbora, pod vodstvom g. dr. Ivana Zobca, lep, nov most čez reko Bolsko v Predorju ki je ne le tej občini, ampak tudi širšemu okraju ponos in korist. Prebivalstvo občine Sv. Jurij ob Taboru se zahvaljuje okrajnemu cestnemu odboru celjskemu in ministrstvu zgradb, da je z lepo denarno in tehnično podporo omogočilo gradnjo tega mostu, ki ima za ta okraj veliko in trajno vrednost.

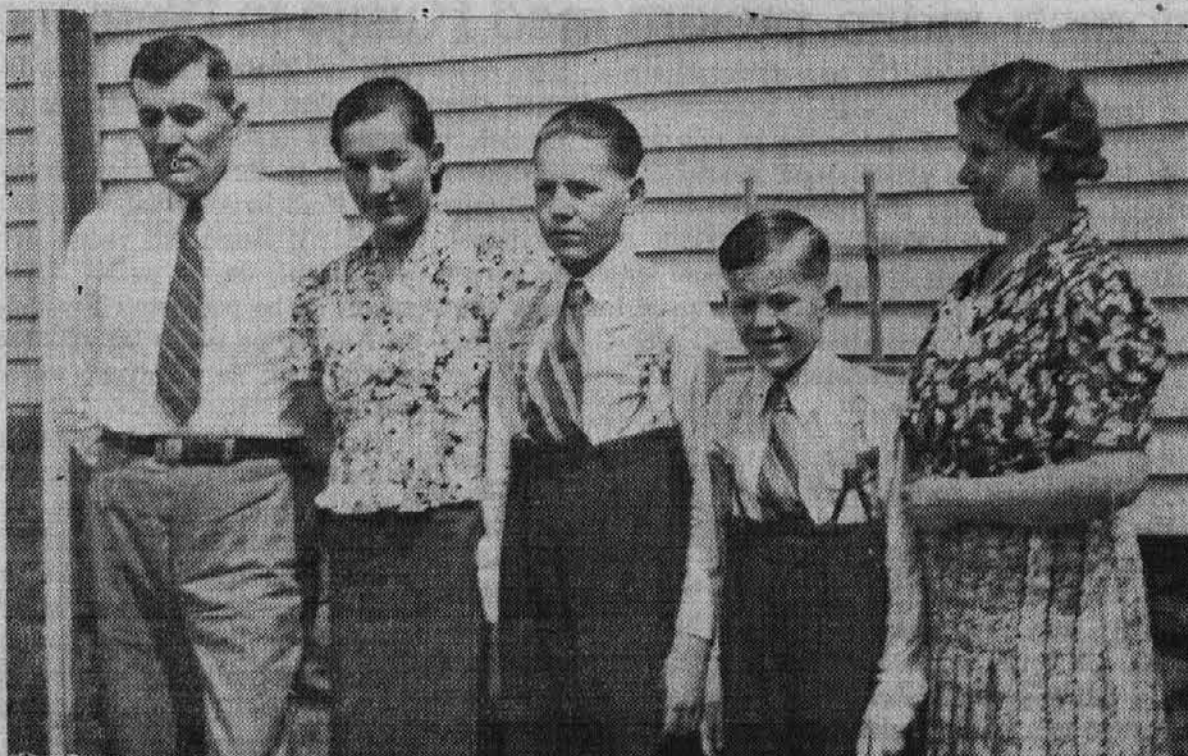
—Nova tovarna v Dravski dolini. Bivši poslanec, veleindustrijalec g. Benko Josip v Murški Soboti je kupil v Bistrici pri Limbušu posestvo g. Franca Pajenka, trgovca iz Zalca. To posestvo leži ob potoku Bistrica, v bližini železniške postaje. G. Benko namerava na tem posestvu graditi novo moderno tovarno mesnih izdelkov. Ker je vodotok potoka Bistrica zelo močan, se bavi g. Benko tudi za elektriko, da napravi na potoku svojo elektrarno. Poleg tega bo napravil tudi velik vodovod v vznožju Pohorja, ki bo daljal toliko vode, da bo preskrbljena tudi cela vas z zdravim pitno vodo. Lega, na kateri bo tovarna stala, je zelo ugodna, ker leži medljišče bolj na samem izven naselja ter je ta prostor kot nalašč za mesno industrijo. Ker je kupna pogodba že potrjena, namerava g. Benko že letos pričeti s pripravami za gradnjo tega velikega podjetja.

—120 letna starka živi pri Brodu. V vasi Polju pri Brodu živi 120 letna starka Joka Zarič, ki je gotovo najstarejša žena v državi. Prebiva v mali koči, kadar ne prosijači okrog da preživi sebe in svojega bolnega 80 letnega sina Ibra. Staraka pripoveduje: Rodila sem se pred kakimi 120 leti, tako mi šlim, ker se dobro spominjam, da sem bila stara petdeset let, ko so gradili most čez Savo. Mati mi je povedala, da sem se rodila na Velikega šmarna dan. Moji starši so bili zelo bogati, pa je vse imetje propadlo. V zakonu sem imela 14 otrok, ki so vsi pomrli, samo Imbro, ki mu je sedaj 80 let, je še živ. V zakonu je bila nesrečna. Še tisto imetje, ki ga je podedovala, je propadlo in ostala je brez vsega. V svojem življenju je veliko pretrpela, vendar je pa vse trpljenje ni strlo. Še sedaj ne misli na smrt, marveč hodi okrog dobrih ljudi in prosi, da more preživeti sebe in svojega bolnega osemdesetletnega sina.

—Ne zna jezika? Šofer na avtobusni progi Maribor—Cmurek ne govori z nobenim potnikom v našem jeziku. Ni čuda, da so ljudje ogorčeni ter pričakujejo, da bo oblast poslegla vmes.

—Za mestne reveže je podarilo uslužbenstvo tehničnega oddelka kr. banske uprave 180.25 din kot ostanek zbirke za venec na grob g. viš. svetnika ing. Ivana Petriča, šefa tehnične sekcije za regulacijo Ljubljane; hišna uprava Tržaške c 11 je poslala 100 din mesto venca na krsto ge. Ane Pleško, mestna vrtnarja je pa v znamenju te odkupnine od razkošja pri pogrebi položila na krsto preprost venec. Počastite rajne z dobrimi deli!

VESELO SNIDENJE OPALKOVE DRUŽINE

Na sliki vidimo srečno Opalkovo družino iz Girarda. Trije otroci, ki jih vidimo na sliki so pretekli teden dospeli iz starega kraja.

Od leve na desno so: Rudolf Opalk, st., Christina, Rudolf, ml., Albert in Mrs. Opalk. Starejšega sina Josepha ob priliki slikanja ni bilo doma.

WINNETOU

Po nemškem ilustrira K. Mays

"Dobro! Ali jim sme odvzeti vezi, če jamči za nje?"

"Sme."

"In Old Shatterhand je to storil. Stori je le, kar mu običajni Komančev dovoljujejo. Vkljub temu pa ga je mislil eden njihovih poglavarjev zabosti. Nož je k sreči zadel samo roko."

Kaj sme storiti Komanč, ako ga kdo napade v njegovem šotoru?"

"Ubiti ga sme."

"In vse druge, ki mu pomagajo?"

"Vse."

"Moji bratje govorijo pametno in pravično. Old Shatterhand si je izbral svoj šotor in vzel v varstvo ujetnike, ki v njem prebivajo, poglavarji pa so ga napadli in mislili ubiti. Nisem jih ubil, le moja pest jih je treščila na tla. Zvezal sem jih, v mojem šotoru ležijo. In moji gostje jih stražijo."

Kri za kri in milost za milost! Zahtevam svobodo svojih gostov naj ne vznemirjajo, ubili bi poglavarje, če bi stopil v šotor kdo drug ko Old Shatterhand."

Niti mišica njihovih nepremičnih obrazov ni izdala, kaj mislijo o mojem predrznem nastopu. Oddalji sem se za toliko, da nisem čul, kaj govorijo, pa čakal.

Najstarejši je mignil nekaterim bojevnikom, ti so položaj razložili drugim. V krogu je zavalovelo, pa nihče me ni nadlegoval.

Dolgo so se posvetovali. Končno so vstali trije in stopili k meni. Najstarejši je povedal:

"Naš beli brat ima naše poglavarje ujet v svojem šotoru."

"Da."

"Vrnil jih bo bojevnikom Komančev. Sodili jih bodo."

Izgovor je bil dober. Pa izognil sem se mu.

"Moje bratje naj ne pozabijo, da bojevniki ne smejo soditi svojih poglavarjev, razen če so bili v boju strahopeteni. Poglavarji Komančev so napadli Old Shatterhanda v njegovem šotoru. Sami ste torej priznali, da jih smem za to s smrtjo kaznovati. Bojevniki rodu Racuro ne bodo kaznovali svojih poglavarjev, sam jih bom kaznoval, ker imam pravico do tega."

"In kaj bo Old Shatterhand z njimi storil?"

"Ubil jih bo, če ne daste svobode njegovim gostom."

"Ali pozna Old Shatterhand svoje goste, ki so naši ujetniki?"

"Poznam jih."

"Ali ve Old Shatterhand, da je med njimi Sans ear, veliki sovražnik vseh rdečih ljudi?"

"Sans ear ni sovražnik vseh rdečih ljudi, le tiste sovraži in le tiste zadene njegova krogla, ki so hudobni in ki so njemu krivico storili. Ali so moji bratje že kedaj videli, da je Sans ear ubil katerega njihovih bratov?"

"Ne."

"Zakaj pa torej pravijo, da je sovražnik vseh rdečih ljudi? Zakaj ga sovražijo, ko pa jim ni nič hudega storil?"

"Ker je v družbi Winnetoua, Pime, ki je ubil na stotine Komančev."

"Ali je Winnetou kedaj ubil katerega iz rodu Racuro?"

Molčali so.

"In kdo je tisti drugi belokozec, ki smo ga s Sans earom in Winnetouom prijeli?" je vprašal najstarejši.

"Belokozec je z daljnega severa. Nikdar še ni ubil nobenega sina rdeče matere. Tudi vam ni nič storil."

"Po kaj je prišel med nas?"

"Prišel je, da prime morilec svojega očeta, tistega, ki je z

vašimi poglavarji kadil pipo miru, pa ubil stražo in vam ušel in ki ga tudi sami zasledujete."

"Če bo Old Shatterhand ubil naše poglavarje, bomo tudi mi njega z njegovimi gosti vred ubili."

"Moji rdeči bratje se šaljijo! Kdo bo ubil Old Shatterhanda? Ali nima silne medicine, ki z njo lahko vse sinove rodu Racuro požene v zrak? In tule v svoji puški ima duše štirih komanških poglavarjev, ki jih tudi lahko izstrelji v vse vetrove!"

V zadrego sem jih nagnal. Molče so ugibali, kaj bi mi še zagrozili.

Moj položaj je bil sicer nevar, zelo nevar, toda tvegati so življenje svojih poglavarjev če so se me dotaknili. To so dobro vedeli.

Najstarejši je končno dejal: "Naš brat naj počaka, da se vrnemo!"

Šli so in se spet posvetovali. Pogledal sem po obrazih.

Nisem bral sovraštva na njih, tudi ne jeze. Pogumno sem nastopal in pogum ceni Indijanci tudi pri svojem sovražniku, zapal sem jim in to jim je ugalalo. Ni bilo sramotno za nje, da so se pogajali z menoj.

Pol ure je trajalo posvetovanje in odposlanci starešin so spet prišli.

"Old Shatterhand bo s svojimi gosti vred svoboden za četrty del dneva in lahko gre, kamor hoče."

Hm — Izbrali so staro indijansko zabavo, ki si jo rdeči privoščijo, da se pokažejo na videz milostne. Ujetnikom dajo svobodo "na kratek rok" oditi smejo, po preteku roka pa se poženejo za njimi in si privoščijo zanimiv lov na belokozce.

Topot so z zabavo združili še tudi korist, odvrnili so pretečo nevarnost od svojih poglavarjev.

Šest ur časa so nam dali — V šestih urah bi nas morebiti res tudi dohiteli. Toda pozabili so določiti, kedaj se začne ura svobode — Če smo odšli iz tabora šest ur pred nočjo, bi ne mogli za nami, ker bi po noči ne videli naše sledi. In drugi dan smo bili lahko že daleč.

Položaj je bil tak, da sem moral prav za prav z obema rokama zagrabiti za ponujeni pogoj.

Pa z golo šesturno svobodo nam še ni bilo pomagano. Dobiti smo morali še tudi naše orožje in kar je bilo glavno, tudi dobre konje.

Previdno sem torej dejal: "Old Shatterhand je zadovoljen! Pa njegovim gostom morate vrniti orožje, ki ste jim ga vzeli."

"Dobili ga bodo."

"In tudi vse drugo, kar je njihova last."

Mislil sem pri tem posebno na denar, ki ga je imel Bernard pri sebi. Najbrž so mu ga vzeli.

"Tudi," je dejal starešina. Še sveže konje sem moral dobiti.

"Moji beli gostje," sem pravil, "so bili vaši ujetniki, čeprav vam niso ničesar storili, vaše poglavarje pa bi naj izpuštil, čeprav so mi grozili z noži. Zamenja ni pravična!"

"Kaj še zahteva naš brat?"

"Vaš poglavar me je zabodel v nadlaket. Kri je tekla. In to kri bodete plačali s tremi konji, ki si jih bom sam izbral. Za nje pa vam podarimo naše konje."

"Moj brat je zvit ko prerisaka lisica! Dobro ve, da so njegovi konji utrjeni. Pa dobil bo, kar zahteva."

Kedaj bo izpuštil poglavarje iz svojega wigwama?"

Ladja se potaplja

Zapluli smo na visoko morje. Svet je bil še dokaj miren. Na morju je vladala tišina... nad nami višnjevo nebo... od časa do časa smo srečali še kakšno ladjo; in veliko smo se zabavali s sestradanimi galebi, ki so sledili našemu parniku in se zagnjali v vse, kar smo jim vrgli v morje.

Povsod smo opazili podmornice. Košček lesa, ki je plaval med valovi, je čezdalje bolj dobival obris periskopa. Senca oblaka nad valovi je že razodela podmornico samo, ki se je približala površini, da opravi svojo zlonosno nalogo.

Potem pa smo se smejali, da smo odkrili zmoto... Še noračevali smo se iz tistih, ki so zmedo povzročili. Toda že nekaj trenutkov pozneje so nas potniki pozvali na drugo stran ladje, dokazujoč nam z enako gotovostjo, da so opazili sumljivo znamenje...

Tretji dan zarana, ko smo še vsi spali, se je vsa ladja grozito potresla ter visoko dvignila prednji konec — kakor smrtno zadeti, ki še enkrat dvigne roke kvišku, preden se zgrudi.

"Tu je!" je zadonelo iz kablin, "torpedirani smo!"

V nekaj minutah je že vse bilo na krovu in ob najrazličnejšem zadržanju si je vsak v naglici skušal za silo pritrčiti rešilni pas. Častniki in moštvo so pomirjevali — sicer pohlevno množico. Dobil si vtis, ko da je vsak potnik začel skrbeti le zase; in že so stopali v čolne, ko nenadoma počí zadaj drugi torpedo.

Vendar se je zdel sunek tolikrat manjši kot prvič. Ladja se je jela opotekati — kot pijanec — in nas premetavati po krovu, ki so ga že preplavljali valovi.

Tam daleč na obzorju je zarjela pozlatila nebo.

In sedaj smo razločno zagledali podmornico... Počasi je krožila okrog nas kakor zver, pripravljena, da zada smrtni udarec svojemu plenu.

"Oh! ko bi imel samo en top," je mrmral kapitan... "to bi ji ga pognal v žrelo!"

Toda naša ladja je bila milorljuba; ničesar ni imela, s čimer bi se mogla ustavljati sovražnemu napadu.

Čez nekaj minut je postal položaj zelo resen. Bolj in bolj se je ladja nagibala na levo stran, zaradi česar so rešilni čolni ob desnem boku postali neuporabljivi.

K sreči je bil kapitan takoj na vse strani razposlal SOS klice na pomoč. In zares, božja Previdnost nas je spremljala, — zakaj že nam je s polno paro plul nasproti ameriški parnik. Čigar zastava je bila v ogromnih dimenzijah zarisana na ladijski lupini.

Ob pogledu nanj se je podmornica takoj potopila in izginila. Bržkone zaradi nenadnega prihoda te ladje in pa da bi nam omogočila rešitev na rešilnih čolnih.

Nagnetli smo se vanje v tolikem številu, da nam je že grozila nevarnost potopitve. Za trenutek sem že mislil, da je prišla moja zadnja ura. Naš čoln je zašel navpično med dva orjaška valova. Na levi in desni sem videl — kakor Izraelci pri prehodu skozi Rdeče morje — dve vodeni steni in le zgoraj se je iz velike daljave lesketal rdeče pobarvan pas neba.

Tisti hip sem izročil svojo dušo Bogu... Nato pa smo se spet dvignili na morskovo površino... Nepozabni trenutek!... In potem drugi prizor... druga nepozabna minuta! Mnogi so se vrgli v morje in začeli plavati, ne opazivši, da so se goriljivi ostanki po površini razlite nafte začeli vneti. Nekaterim se je posrečilo ubegniti, veliko pa sem jih videl, kako jih je objel velikanski

"peklenski" ogenj in jih pogoltnil...

Z veliko opreznostjo se nam je mogel končno ameriški parnik približati. Čas je že bil!

Zaradi mrzle vode, ki je preplavila našo slabotno ladjico, so nam začeli šklepetati zobje. Toda vse je videlo le eno stvar: rešilno ladjo, ki je z nastavljenimi kavlji iskala primerne kraja, da bi nam omogočila pristank brez vsake nevarnosti. Zakaj čoln na visokem morju je nekaj tako malenkostnega, zlasti še, če je preobložen, kakor je bil naš!

Končno smo se vendar lahko izkrcali. Vedno bom imel pred očmi jeklene boke ameriške ladje... iz vrvi spleteno lestvo, katere smo se morali oprijeti v ugodnem trenutku... in potem plezati hkrati z onimi zgoraj in spodaj... cel grozd ljudi, ki se je gugal po zraku...

Kateri so padli, so bili izgubljeni. In takih je bilo mnogo, med njimi neka mati z otrokom.

Kdo bi opisal olajšanje v moji duši, ko sem končno začutil pod nogami trdna tla prijateljske ladje! Opazoval sem druge čolne, kako so pristajali. Sedaj je bil že jasen dan.

In to je le ena bedna slika med mnogimi še bednejšimi! Kakšno kazen mora Bog hraniti za tiste, ki so po dva tisoč letih krščanstva pahnili nad človeštvo toliko trpljenja!

Kapitan je zadnji zapustil svoj krov. Naravnost odtrgati ga je bilo treba od njegovega poveljniškega mesta. Američani so bili prijazni do nas in zlasti do njega. Toda on ni maral ničesar slišati, ničesar vzeti... Naslonjen na ograjo je s kukanom na obeh in z nagubanim čelom opazoval, kako se njegova ladja pogreza... Ali umreti le ni hotela... Ocean se je besno zaganjal ob njene boke — kot bi jo vlekel v globino. Ladja pa se mu je z vsemi močmi ustavljala: zdaj se močno nagnila, kot pri sunku v bok; potem pa se spet vzravnila — kakor izčrpan borec, ki se ne mara udati... Resnično, ladje imajo dušo!

Oči nas vseh so bile uprte v ladjo, ki je počasi postala igrčka sredi razpenjenih valov. Enkrat... dvakrat... mislili smo že, da je po njej... Toda konec še ni prišel.

Potem pa se je počasi... gosposko, imenitno... prevrnila in pogreznila v smrt. Zagrnjeno jo je srdito valovje in zapenilo se je morje v obliki kolobarja.

Pogledal sem kapitana... Debele solze so mu tekale po raskavem obrazu.

Njegov orjaški otrok je nekoč živel... zahrbtni sovražnik ga je umoril...

(Pierre l'Ermite—posl. F. Kvaternik.)

MALI OGLASI

Ribe!

Vsak petek serviramo ribjo pečenko, vsako soboto pa mlade piščance in hladno pijačo. Za zabavo svira izvrstna godba. Poleg tega pa lahko dobite lepo darilo vsako soboto. Se priporočamo

Victor in Josephine Kosic
1245 E. 55th St.

Delo dobi

Dekle, ki je vajena dela v groceriji, dobi delo. Zglašaj se v
Glen's Delicatessen
7038 Wade Park (146)

Farma naprodaj

Prodaja se 42 akrov farma; 11 akrov je grozdja; okrog 500 sadnih dreves; 2 konja, kokoši in potrebno orodje; hiša 7 sob, elektrika, plin in mestna voda. Lepa prilika za onega, ki ga farma veseli.

John Kobilek
434 E. Main St., Madison, O.
(ju 20, 26, jul 5)

Hiša naprodaj

Dobra hiša za 2 družini, St. Clair in Hayden; velik lot; dvojna garaža; se rentja za \$70 na mesec; cena \$6,500; \$700 takoj. Oglasite se hitro, predno se cene zvišajo.

Geo. Strainic
18000 Lake Shore Blvd.
Kenmore 0334 J. (146)

Prodaja se

Radi boleznih se poceni prodaja lepotečni salon (beauty parlor). Vprašajte na 6724 St. Clair Ave. telefon HEenderson 4181.

CEMENTNA DELA

DRIVE-WAY

betoniranje kleti, hodniki pred hišo in ob strani, stopnice, splošna cementna dela. Delo garantirano in cene nizke. Se priporoča

Leo Troha in sin

19707 ARROWHEAD AVE.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

Kenmore 2237-M

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEenderson 9231

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Coca-Cola
mi da tisti
osvežujoč
občutek"

Vedno zavarovana po znanstvenih preizkušnjah, je Coca-Cola slavna radi čistosti, redilnosti in osvežujočnosti. Dobite si Coca-Cola in boste sveži.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO.

Prospect 0333

OHIO CONCORD VINO ZA NEDOLOČEN ČAS

Galon, steklenica in davek všteto90c

50 galonov sod, davek plačan \$28.50

MANDELA WINERY, B. W. 215

821 E. 222nd St.

Kenmore 3445.

Kupite si
ELEKTRIČNO LEDENICO SEDAJ
in prihranite denar

Prilika trka — vaša prilika, da kupite električno ledenico, ki prekaša vse po cenah, ki so najnižje v zgodovini!

Oglejte si 1940 električne ledenice in priznali boste, da so najkрасnejše in najboljše, kar se jih je še izdelalo. Nadkriljujejo prejšnje modele, kot 1940 avtomobili one pred desetimi leti. Pa so tudi ekonomične! Porabijo samo pol toliko elektrike kot prvi modeli.

Pričakovali bi, da bi več plačali za električno ledenico s toliko izboljšavami. V resnici je pa cena samo POL, mera za mero, kot je bila pred desetimi leti. Kupite si električno ledenico sedaj, ko je pričetek vroče sezone. Prihranili boste čas, delo, živila in denar — vaša električna ledenica se bo sama izplačala! KUPITE SEDAJ in dobite dvojno vrednost za polovične stroške.

* Oglejte si krasne 1940 električne ledenice v trgovinah sedaj.

THE ELECTRICAL LEAGUE

HELENA HALUSCHKA:

Sin dveh očetov

A hotel je dokazati, da on, Volbenk Wilde, lahko dohiti v treh tednih, kar je zamudil v šestih mesecih; zato se je zakopal v studij. Izpiti je seveda tudi sijajno prestat kakor vedno, ako je hotel profesorje presenetiti. Ravnatelj se je na tistem jezil, profesor Werther pa je bil nadvse zadovoljen.

Obiški pri profesorju Wertherju, ki so bili skoraj vsakdanji, so mu dali — dom, ki ga je doma pogrešal. Spoštovanje pred starim možem, katero je trmasto rad pokazal, je postalo pologoma tudi za sošolce srčna obveznost, katero je bilo treba upornikom marsikdaj s silo ubijati v glavo. Profesor Werther je zdaj hodil pokonci. Čim več zaupanja je imel v novo mladino, tem več je tudi sam vase zaupal. Dobil je pogum in kmalu je imel to iščočo mladino, mladino brez tal, v svojih rokah.

Poznal je njeno srčno stisko. Videl je, da je bila povojna mladina brez zveze s preteklostjo in brez štita vere vržena v življenjski boj, kakor še ni bilo srditejšega nikoli; videl je, da jo pretresajo vsi viharji političnih strasti, da jo razjedata dvom in nevera, da pa ta mladina vendar željno išče vzorov in se z dušo in telesom predaja malikom, katere jim ponudi svet, pa naj bo to boksarska rokavica ali strankarska zastava. Werther pa se je trudil, da bi ji pokazal pot do domače zemlje.

Tedni so minuli. Sodnija je izdala odlok o ločitvi. Doktor Wilde je bil videti star in zagrenjen. Prišel je dan, ko je gospa Inge zastavila sinu tesnobno pričakovano vprašanje: "Greš z menoj?"

Volbenk si je že dostikrat pripravil odgovor. Takšen, da bo mati morala ostati. Saj vendar ne bo mogla stran, če on ne pojde z njo. Vprašala ga je vprico doktorja Wildeja. Trdo in odločno so udarile njene besede v molk obeh moških. Volbenk ni mogel odgovoriti, samo

odkimal je.

"Ne?"
"Ne!"

Gospa Inge ni spregovorila niti besede več do večera. Potem se je poslovila od doma, od moža in otroka.

Slišala sta, kako je odhajala s svojimi lahkimi koraki, za njo pa so se zaloputnila vrata.

Zunaj je nekdo pognal avto. Stene so se lahko stresle. Tako je odšla ... mati.

Za doktorja Wildeja in njegovega sina so nastopili časi strašne samote. Da fantu ne bi bilo hudo, se je doktor Wilde skrbno izogibal vsake besede o ženi. Pa tudi Volbenk je molčal, da bi ne spominjal očeta njegove bolečine. Doktor Wilde si je prizadeval, da je fant lahko živel kar se da udobno, in Volbenk se je trudil, da bi očetu prihranil vsako nepotrebno skrb. Čutil je dolžnost, da pred očetom popravi materino krivdo. Potrpežljivo je poslušal, ko je doktor Wilde razlagal svoje nazore ter upal, da si bo vzgojil v Volbenku učenca, ki bo nadaljeval njegovo življenjsko delo. Volbenk se je pač veselil z njim velikomestne mladine, ki jo je zbiral oče ob sebi in jo hotel povesti nazaj v sonce, zrak in prirodo. Z njim vred je imel rad to prirodo, neugnano mladino, njen smeh in njena rdeča lica. V takih trenutkih ni čutil več praznine v svojem srcu, a z očetom se le ni mogel strinjati. Kar ga je oče učil, se ga ni prijelo. Nič več ni mogel verjeti, da bi bilo mogoče na taki osnovi ustvariti novo družbo, Svica ga je bila učila drugače. Videl je, kako se doktor Wilde trudi, da bi obvaroval ljudi pred trpljenjem na ta način, da ubije v njih vse človeško, jim vzame družino, ljubezen in Boga. On, ki si je želel svobodnih ljudi, ni vedel zanje druge poti, kakor da je pojem posameznika nadomestil z nekim umišljenim občestvom. In da bi se mu računali ujemali, si je zasanjal vzorne ljudi, ki bodo vse svoje delo in življenje podredili njegovemu sustavu.

"V bistvu," je menil Volbenk, "zahtevaš od ljudi isto kar vsaka vera od svojih velikih svetnikov: službo celoti in zatajevanje samega sebe."

A doktor Wilde je ogorčeno zavrnil tako podtikanje, češ, s tem nima on nič skupnega, on želi človeka odrešiti za zemsko življenje, ne pa za večnost. Saj tudi obljubljal ni nobene večne sreče, temveč le časno blaginjo.

Volbenk se je kmalu naveličal, večer za večerom poslušati isto pesem. Koristi od tega ni imel, zdelo se mu je, celo, da je nad slabotnim plamenčkom, ki je goril v njem, zapihal veter in ga hoče zadušiti. Večeri so mu postali mučni, zasovražil je mrzlo obednico, kjer je po kotih čepela otožnost in zehal dolgčas. Njegove iščoče oči nikjer niso mogle počiti. Dražile so ga kaketeje, pisane blazine na zofi, naslikano tihožitje s skledo rajskih jabolk in kislih citron, ki so tako vsiljivo obvladovale vso sobo. Volbenk je zasanjal o udobnem domu sredi vrta in zahrepenel po vonju sivke in smole, v katerem udobno tonejo prijazni predmeti.

Enkrat na teden je iz dolžnosti obiskal mater. Uredila si je stanovanje nad svojo delavnico, toda v gosposki praznoti teh prostorov, kjer oko nikjer ni mo-

glo počiti na kakih mehkih črtah in zasenčeni luči, ni mogel dolgo strpeti. Matere ni našel nikdar same, pisan roj zgovornih, razigranih, večno nemirnih in nervoznih ljudi iz gledališč in plesišč se je sukal okoli nje. Gospa Inge se je med njimi pomladila. Njena trgovina je uspevala in nesla. A 'poroka' z ravnateljem Bohmejem se je zavlekla. Nenadoma je vznikla iz pozabe neka ženska, od katere je bil ravnatelj Bohme sicer ločen, a s katero zakon ni bil sodnijsko razveljavljen. Med sodnim postopanjem za razveljavljenje je prišel ravnatelj Bohme kot najemnik stanovat h gospi Inge. Odslej je prihajal Volbenk še bolj poredko. Včasih ko se je stemnilo, je hodil po njeni ulici gor in dol, da bi karkoli ujel in utolažil svoje koprnenje po materi: razsvetljena okna njenega stanovanja ali njeno senco na zavesi ali da bi jo videl, skrit za vrati sosedne hiše, smukniti mimo, kadar bi šla v gledališče. Slišal je njen srebrni smeh, šum njene svilene obleke in rahel zvenk njenih številnih zapestnic. Nekoč je postala in se ozrla, kakor bi čutila pogled, ki jo je klical iz sence izza vrat. Volbenk se je potuhnil v kot.

"Kaj je?" je vprašal nestrpnostno ravnatelj Bohme.

Menila je, da se je le varala, in stopila v čakajoči avto.

Tuintam sta se ločena zakonca slučajno sešla. Bila sta drug do drugega pretirano vljudna. Volbenk je čutil, da je to komedija.

Iz Švice in od bratrance na Francoskem so prihajala ljubezniva pisma, ki jih je vedno znova prebiral. Zaušnico tete Ivane je bil že davno pozabil in vedno bolj in bolj se mu je začelo tožiti po stricovem domu.

Kadar ni mogel več strpeti, je hitel k svoji prijateljici, gosposki Werther, ki se ga ni naveličala poslušati. Sedel je k njenim nogam — dobro mu je delo, da sme biti nekaj trenutkov spet otrok; vesel je bil, kadar je gosposka spustila vezenje iz rok in se sklonila nad njega kakor nekoč mati in tako ljubko nagnila glavo, da se je zdelo lepo celo stari Fani, ko ji je Volbenk o tem pripovedoval.

Gosposki Werther se je zdravje poslabšalo. Njen nežni obraz je bil silno droben, skoraj prosojen, a nikdar nisi opazil na njej znakov bolezni, tako vedre in pokojne so bile njene črtice. Volbenk je nehoti mislil na peroti, ki je o njih govorila Rožamarija. Kako lepo morajo nositi taka krila, da dušo popolnoma osvobode iz ječe telesa! In svobodna je bila gosposka Werther, da Volbenk ni še videl bolj svobodnega človeka. Bila je vzvišena nad človeško življenje in kakor da obvlada vse njegove skrivnosti. Življenje je ni moglo z ničimer več plašiti ali ji groziti, povzpela se je nad minljivost — kakor človek, ki stoji z eno nogo že v večnosti.

Najbolj čudovito pa je bilo, da je to bitje, ki je s svojo vero mirno plulo visoko nad navadnim življenjem, znalo mnogo globlje in pristrčneje trpeti in čutiti z ljudmi ko drugi. In pač zato se je zgodilo, da je ta samotna, ohromela žena ustvarila najboljše urejeno dobrodelno pomoč v vsem velikem mestu. Nekaj ljudi, ki so imeli dobro voljo, je kar na tistem zbrala okoli sebe. Eni so zbirali staro obleko in obutev, drugi hišno opravo, eni so nabirali popravljalni, drugi razdeljevali. Tudi za delo so posredovali in pokazalo se je bilo več dela na razpolago, kakor bi kdo mislil. Oživila je tudi brezposelsko samopomoč, tako da so se pri delu menjavali. Na ta način se začela je

(Dalje prihodnjič)

KATERI BO IZBRAN?

Tukaj vidite šest najvplivnejših republikancev, izmed katerih bo najbrže eden drugi teden izbran za predsedniškega kandidata. Na katerega stavite?

THOMAS E. DEWEY

ROBERT A. TAFT

WENDELL L. WILLKIE

ARTHUR H. VANDENBERG

JOHN W. BRICKER

JOSEPH W. MARTIN, JR.

V BLAG SPOMIN

1882

1934

Minilo je šest let, odkar je preminul naš nad vse ljubljenci oče

Alojz Strnad

ki je za vedno zatisnil svoje oči dne 20. junija, 1934. Naj mu bo ohranjen casten spomin in naj mirno počiva v grobu, a njegova duša naj se raduje pri Bogu.

Zaljubljeni ostali:

Josephine Strnad in otroci.

Cleveland, O., 20. junija, 1940.